

LÜYE U KOLİKAR (Oduncu)

Roce lüye nanê xo dımê feteliya, çerexiya pêniye dı qefeliya, hewnê xu amo. Feteliya kı xore caê dı rındi bıvino u hewna sero. Axırı jü dara muriye diya kı, leçi xuye gırşı u binê pelganê gırsan dı şiya xuya xoriye estbiya.

Apuriya dare veciya ser. Zerê pelganê dare dı xore caê vırašto. Xo kerdo rep u raşt, biya derg. Çımê xo cınıtê pêro.

"Kes, mı naca dı nêvineno, ret ret xore hewna son!" vato xo xodı.

U hewna şiya...

Çıka hewna şiya baxoy nêzana. Be hayleme mıletiya heşıya xo. Çımê xo pırt pırt nê, sere xo dardo we. Hêni tenê tamasê dormê xorê sêrkerdo. Qayıt biya kı, naê, dı sevkani hatê cı ser yenê.

Ters koto zerê lüye. Lerci lüye gureto. Dıdanê lüye gınê jübinu.

"- Duman mıre ama" vato lüye. "Cane mı nıka cênê. Sevkani mı vinenê, yenê mı çerme kenê."

Terşı ver, lêrciye lüye daa biyo zêde. Serê gılê dare dı lüye tabat nêkerdo kı findero.

" Uiii hele çımannê sêrkırê, çıkay biyê gırs. Sêke haa bınê çalian dı, her ca dı mire sêrkenê" vato.

Viçi mando kı bıberbıro. Tersanê xo ver nêzando kı se bıkerö. Pençe xuye kı dare dı guritê pê, thejiyê. Gına bınê dare rê. Hama çıton biyo, baxoy nêzando. Lüye kı dare ra gına war rê, dece xo ver zırça.

Ni zırçaisê lüye ser, sevkani amê nejdi. Sêrkerdo kı lüye hoa bınê dare dı, zerê herre dı lebetina.

"- Talê naê rê vanê", vato sevkanu. Tufancê xo kerdê raşt, hurdeminu beççi xo berdê nınganê

tıfangu ser. Nisange gureto, no lüye ra.

Na sire dı lüye ama xo.

"- Naca dı nia be lebetiyaena nêbeno" vato. "Serba weşıye gereko ezu kı hata pêniye bıguriye".

Lüye hurindia xora xıl bena vezena ra. Hona kı nêgına cı, zê tikmole til biya rema, kota zerê vasu u çaliu.

Sevkani murujiye kı lüye çıton nêsansane cı!

Êndi sevkani kotê lüye dimê. Hatıray kı xo miyan dı vato, "çıton bıro zaf dürr nêsona na lüye..."

"- Hea hea ma aê cênimê pê! Hade dıma kuyimê..."

Lüye hento kı şıçıya rema. Deê deê xo çarno, xo dime ra sêrkerdo. Qayıt biya kı sevkani naê dime raê. Be tersa:

"- Goni kota çımanê ninu. Nêtê ninu, mı çıştêna. Nınga mıni zaf decena. Çıton bıkeri kı ez xo ninu dest mederi!" vato zerrê xora.

A sire dı lüye; dest dı torcen, jü mordemi vinena. Nu mordem torcinê xo keno berc dano dara huskere kı, parçe kero.

Lüye findeta, ni mordemi rê sêrkerdo. Mordemi kı lüye diya, huyuo. Lüye xo be xo vato,

"- Nu mordem tuvana mordemo dı rındo. Bêlki xêrê xo mire beno."

Baduna,

"- Biraê mı" vato, cêra kolikar verro. "Ez zaf tenciye dero. Sevkani verdanê mı dıma. Ez dare ra gıno warro. Nınga mıni kota mı ver, nıka zafi decena. Nêşçıno êndi bıremi. Sebeno, mı caa dı wedare! Hên bıke kı, mı mevinê rê."

Mordemi dest kerdo hêrdısa xora, tenê dusmıs bıyo. Baduna holıka xo musna lüye:

"- So zerê holıka mı kuye. "Kam zano kı tu uca dı xo darana we" vato.

Na êlciye ser lüye,

"Heq tora rajı bıro" vato u hên be veştına şıya kota zerê holıke. Lüye zerê ra xori xori nefes do u gureto. Baduna şıya lê pençeri, dızdeni teber rê sêrkerdo.

Çıton bo, nu kolikari kı isano! Zê têdinu oi kı dısmenê neslê lüyano. Beno kı muxbırıye bıko; lüye dest dero. Naa ra gore gereko lüye haig bımano. Lüye hurındia teşlim bıyene dı, remais kerdo çımanê xora. Çıton bo, remais dı anciay tenê omıdê xeleşıyaene esto...

Reê ra tepia sevkani amê. Amê k1 solix danê, cênê. Hurdemini zerê araq d1 mandê.. Sevkananna jükek kolikari ra pers keno. Vano:

"- Ma verdayme jü lüye dıme. Na hat ser ame. Tu thaba nêdiye?"

Kolikar deê ninannê, deê holika xorê sêrkeno. Wazeno k1 caa lüye vacuro. Qayit biyo k1, kınarê pençeri d1, pê perde d1 gosê lüye asenê.

Kolikari xo xodı vato:

"Zerê d1 hoa lüya cajüye marê sêrkena. Mı k1 muxbıriye kerde, caa lüye va; ma k1 sevkanu nêşiciay aê bıçisêrê, se beno? Ekı rêyie ra (xeleşiye), mıre bena dısmen. Zerar dana ekınanê mı, kerganê mı."

Kolikari zaf waşto k1 caê lüye vacuro. Hama, "ma ekı wes mana, remena sa" vato xo be xo. Texeliyo. Hurindia lüye nêvato. Nêşiciyo k1 lüye "hoa zerê holika mıdı ra," vacuro.

Anciay jü seytaniye dusmıs biyo. Cao k1 lüye xo dardo we, be desta uca musno. Hatê binray "mı nêdiye" vato. Sevkanu isaretê destê kolikari nêdiyo. A sıre d1 yinu çaliu ser sêrkerdo. Ciabê kolikari ser, sevkani hatê kaşı ser vezenê, benê dürr.

Sevkanu k1 kas veto ser biyê vindi, lüye holike ra veciya teber. Riye kolikari rê bile sêrnêkerdo, hatê bin ser biya raşt şiya.

Kolikari pê lüye ra veng do, vato:

"- Kerdena k1 tu kena zaf xırabına. Mı tore hentê êlciye kerde. Zerê holika xodı, mı tu darda we. Nıka tu mıra xatır bile nêwazena, hên sona.

Lüye xo çarno, findeta. Kolikari rê sêrkerdo. Halê kolikari rê hurdi hurdi huyiya:

"- Mı tora xatır waştêne, hama tu naê rê leeq niya. Tu mordemo dı rişiaoa, riyakara. Mı her çi di," vato.

Fındeta, derg derg kolikari rê sêrkerdo. Kolikar aranê xo ver çingulujiyo pêser, biyo hebe çi. Aylemine ra tepia lüye cire nia vato:

"- Tu riyakarine kena. Feçi (feki) tora kı çı vecino, tu aê nêkena. Destê tu mı musnênê, hama feçi tu zobina vatêne. Tu be feçi xuya hatê mıdı, be kerdena xuya hatê sevkanan dı biya. Mordemo kı zê tu rişiao, mı core naskerdene nêwaştêne."

Naê ser kolikar hurindia xodı thejiyo mando. Kerdena xo ser hazar gerege posman biyo. Sere xo gureto wertê destanê xo, qı thaba nêvato. Hêni hurna xodı mando.

Lüye baxoy, hatê koanê qarşi ser biya raşt, gına raê şiya...

Ahmet Kahraman
TİLKI İLE ODUNCU

Türkçe'den çeviren:
U. Pulur
Mart 1997